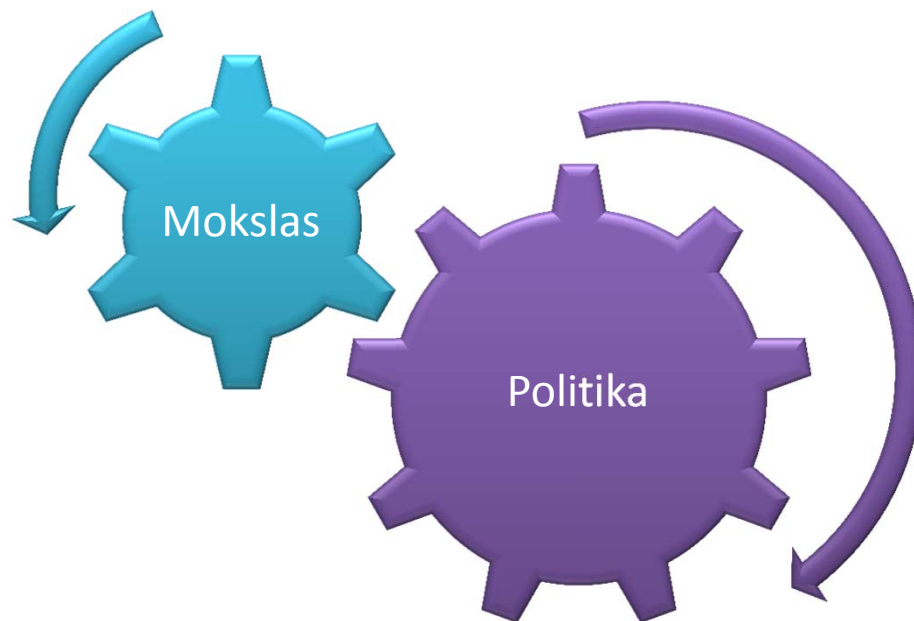

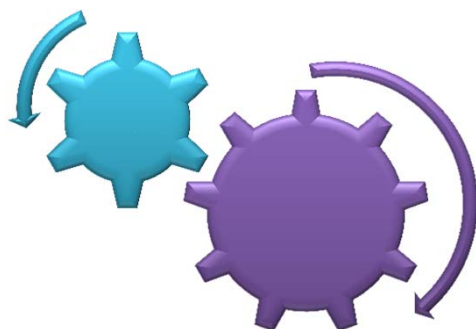

Kuo svarbūs 2014-ieji sprendžiant klimato kaitos iššūkį?

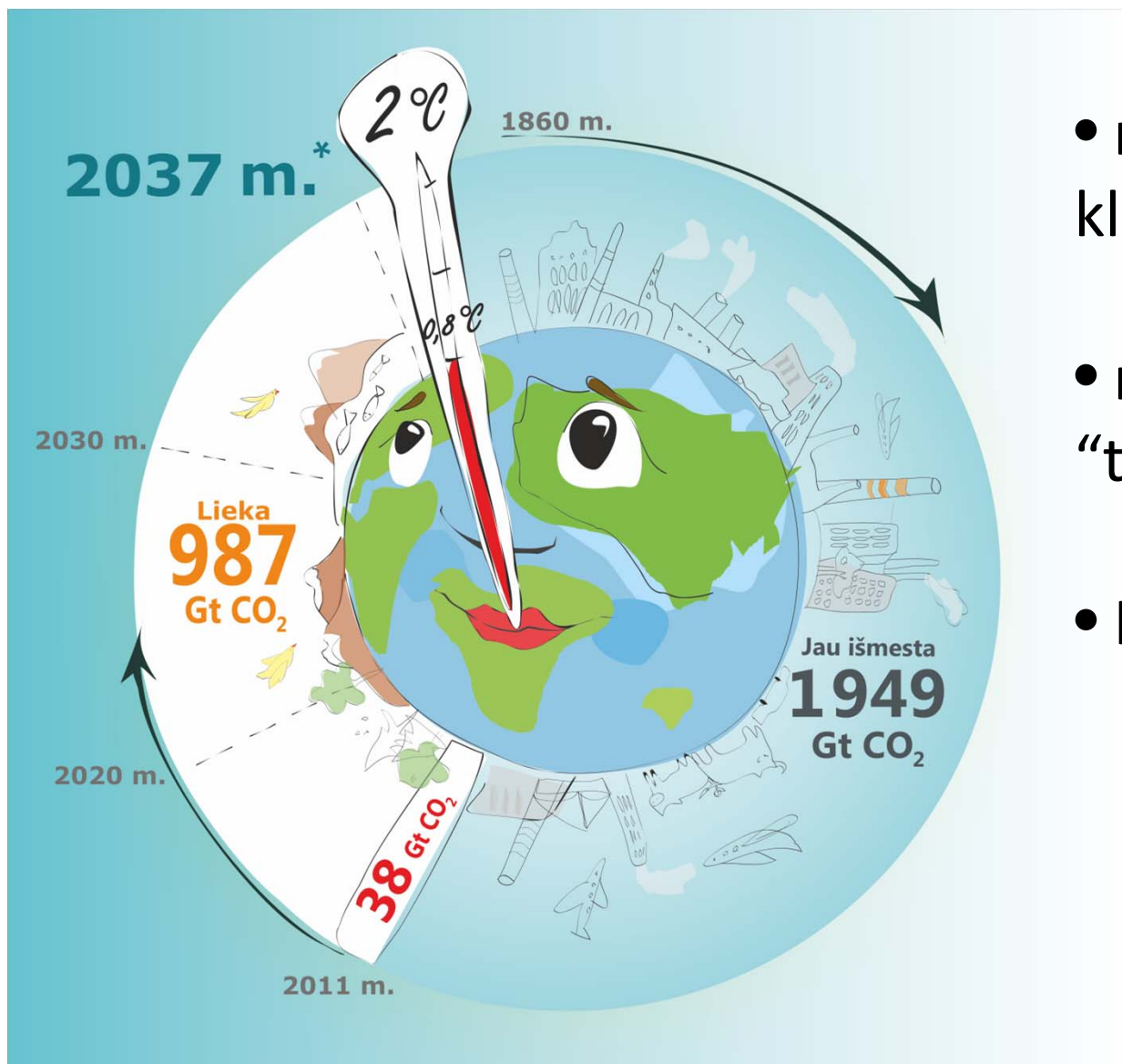

Kuo svarbūs 2014-ieji sprendžiant klimato kaitos iššūkj?

MOKSLO PERSPEKTYVA

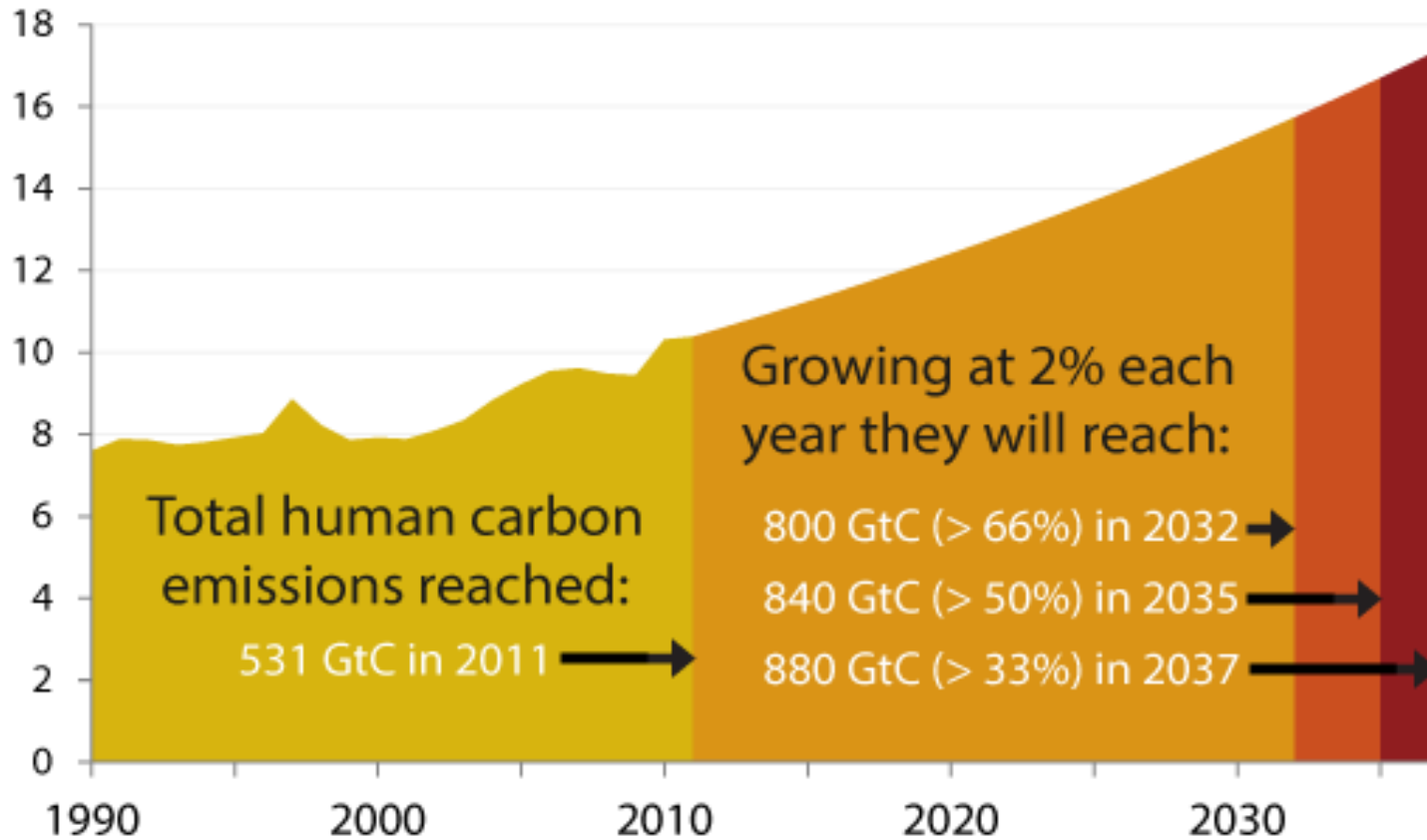

CO2 biudžetas

- mums pažįstamas klimatas: 2°C riba
- ribota atmosferos "talpa"
- Išeikvota 2/3 limito

CO2 biudžetą kasmet eikvojame greičiau

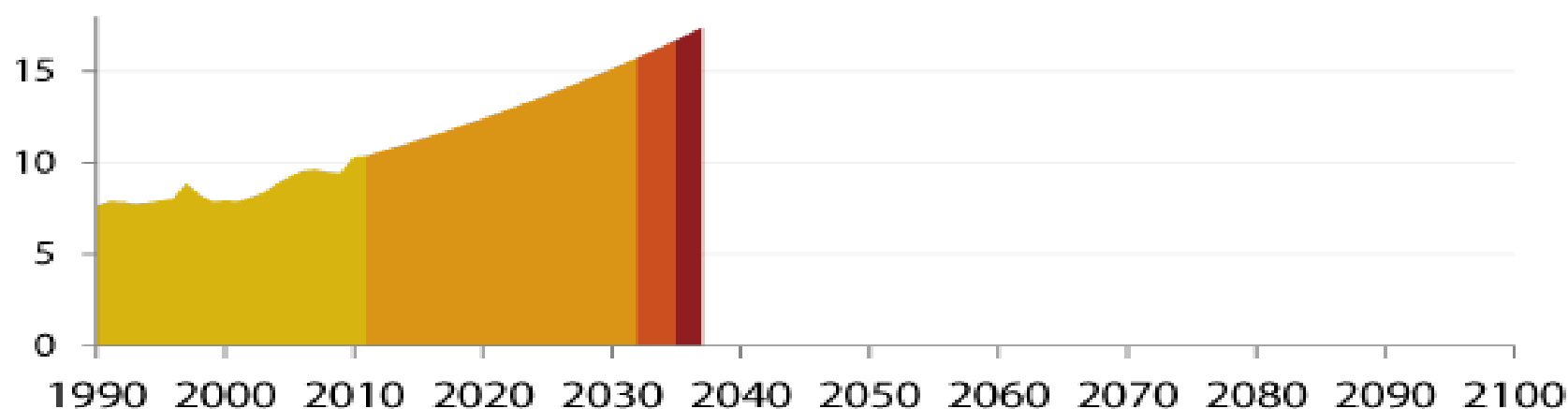
Note: the % in brackets are the chances of limiting warming to 2°C

Data: Budget - IPCC WGI AR5. Historical - Global Carbon Project

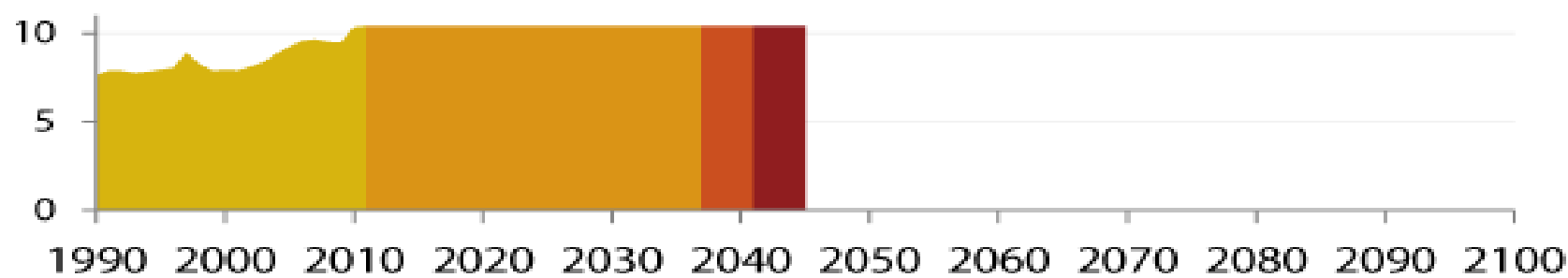
Note: assumes limited further non-CO2 forcings as per RCP 2.6 shrinkthatfootprint.com

Galimi skirtingi scenarijai

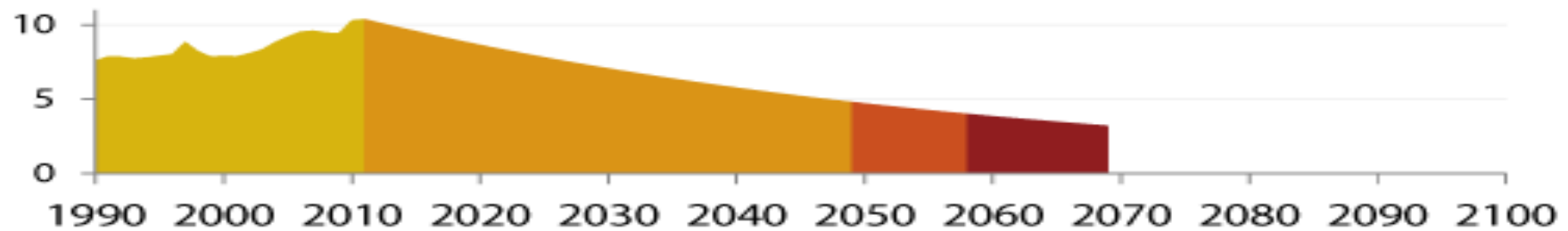
a) Growing at 2%/year we hit the 2 °C (> 50%) budget in 2035

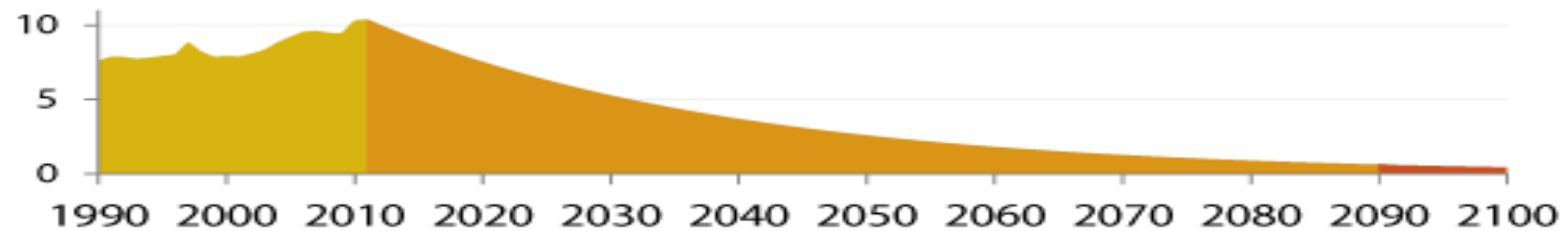
b) With constant 2011 emissions we hit the 2 °C (> 50%) budget in 2041

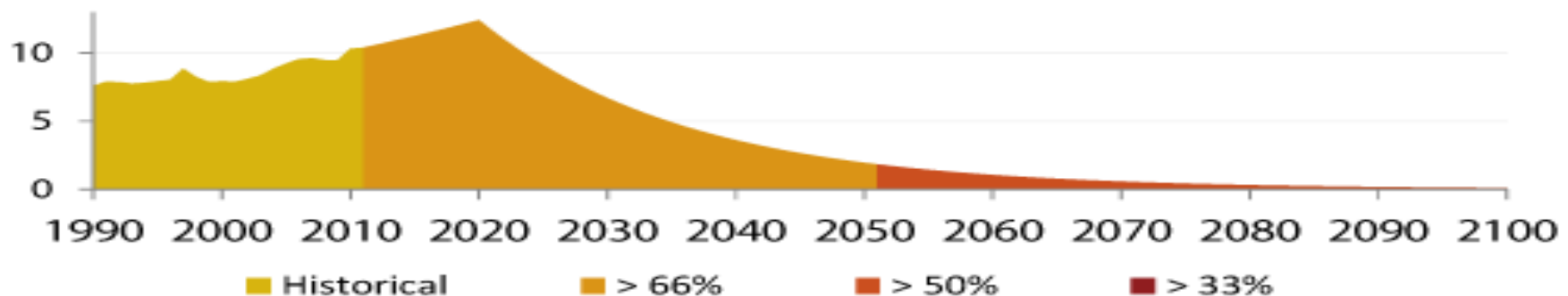
c) Declining at 2%/year we hit the 2 °C (> 50%) budget in 2058

d) Declining at 3.5%/year we avoid the 2 °C (> 50%) limit narrowly

e) If we wait till 2020 to begin annual reductions of 6%/yr are required

Note: the % is the chances of limiting warming to 2°C

Data: Budget - IPCC WGI AR5. Historical - Global Carbon Project

Note: assumes limited non-CO2 forcing changes (RCP 2.6)

shrinkthatfootprint.com

Mūsu pasirinkimas:

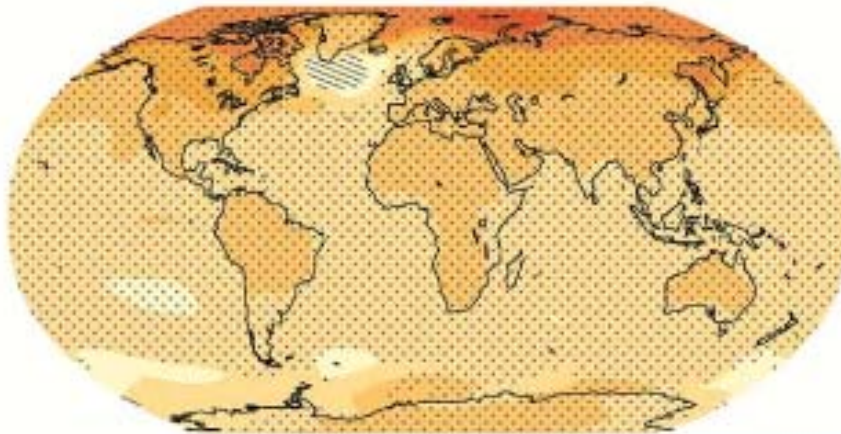
+2°C

ar

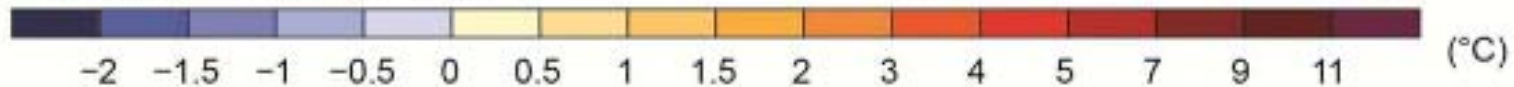
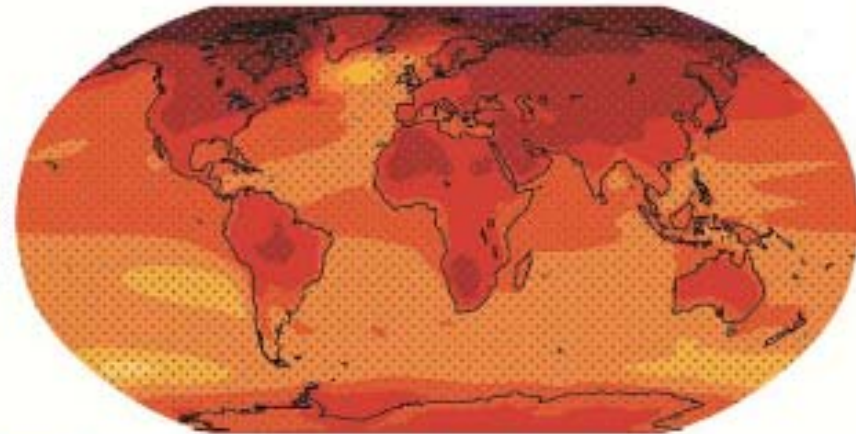
+4°C

Predicted temperature increases
by 2080 - 2100*

Least severe

Most severe

*Predicted change from period 1986 - 2005

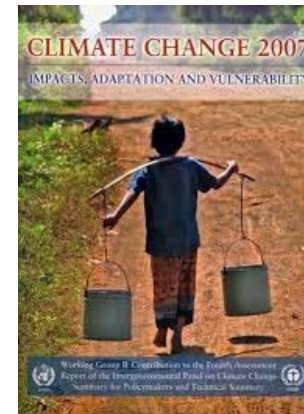
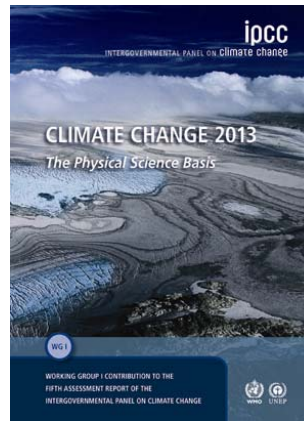
Source: Climate Change Report, 2013, Intergovernmental Panel on Climate Change (IPCC)

IPCC ataskaitos: www.ipcc.ch

I darbo grupė:

Fizikiniai pagrindai
2013 m. rugsėjo 23-27 d.

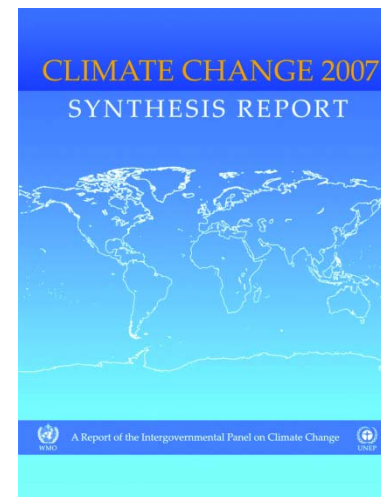
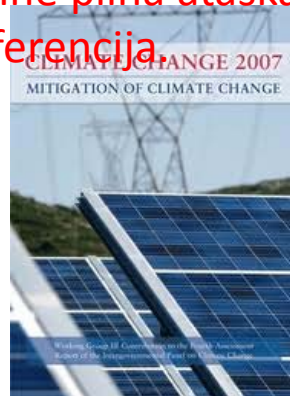
SPM, + final draft Full
report

II darbo grupė:

Poveikis, prisitaikymas ir
pažeidžiamumas
2014 m. kovo 25-31 d.

Sausio 30 d. išeina galutinė pilna ataskaita
Telefoninė spaudos konferencija.

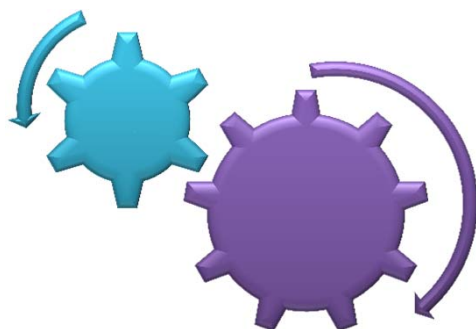
III darbo grupė:

Klimato kaitos švelninimas
2014 m. balandžio 7-12 d.

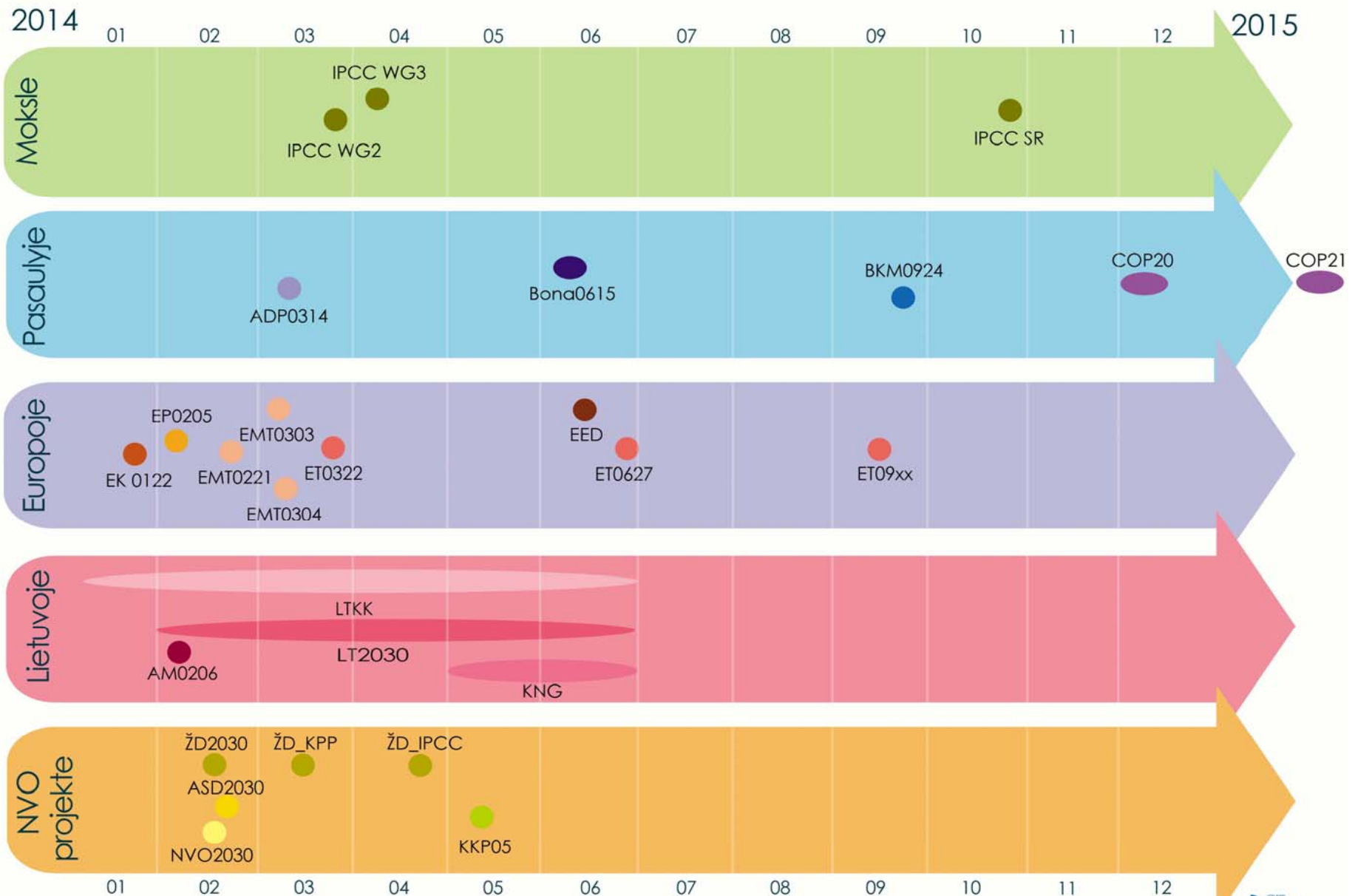
Suvestinė ataskaita:
sprendimų priėmėjams
2014 m. spalio 27-31 d.

Kuo svarbūs 2014-ieji sprendžiant klimato kaitos iššūkį?

SVARBIAUSI POLITINIAI SPRENDIMAI

Svarbiausių įvykių kalendorius

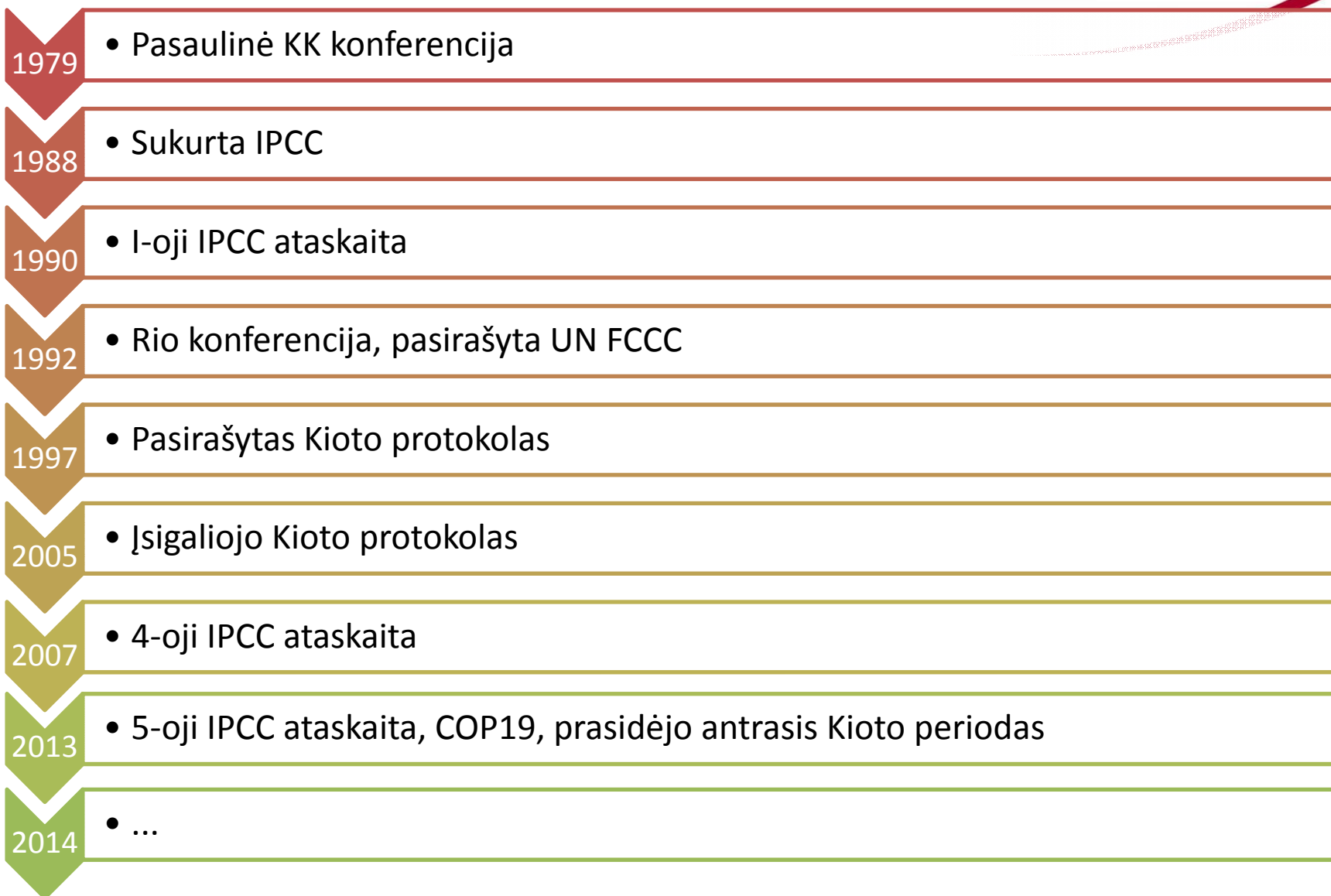
Projektą „Aplinkosaugos NVO vaidmens stiprinimas formuojant klimato kaitos politiką“ remia Europos Ekonominės Erdvės finansinio mechanizmo NVO Programa.

United Nations
Framework Convention on
Climate Change

Jungtinių Tautų Bendroji klimato kaitos konvencija

- Pasirašyta 1992 m.
- Nusako kokių veiksmų turi imtis šalys
klimato kaitai švelninti ir kaip **prisitaikyti** prie jos
- Prisijungė 195 pasaulio valstybės

Kioto protokolas

- Išsivysčiusios šalys teisiškai įsipareigojo siekti nustatytą ŠESD išmetimų mažinimo tikslų.
 - Pasirašytas 1997 m.
Dėl sudėtingos ratifikavimo procedūros įsigaliojo 2005 m.
 - Prisijungė 193 šalys
- Įgyvendinimo periodai:
 - 2008-2012 m. Tikslas – sumažinti ŠEDS išmetimus 5 %, lyginant su 1990 m.
 - 2013-2020 m. Tikslas – sumažinti ŠEDS išmetimus 18%

COP

- *Conference of Parties* – konvencijos šalių konferencija
- Pagrindinis tikslas
 - peržiūrėti šalių pateiktus ŠEDS emisijų ir prisitaikymo prie KK ataskaitas
 - remiantis šia informacija priimti sprendimus dėl priemonių tinkamumo
- Vyksta kasmet
 - COP 19 vyko Varšuvoje 2013 m.
 - COP 20 vyks Limoje 2014 m.
 - COP 21 vyks Paryžiuje 2015 m.

Durbano platformos darbinė grupė paspartintiems veiksams - ADP

Veiklos kryptys:

1. Pasaulinis klimato kaitos susitarimas
 - turi būti patvirtintas 2015 m. COP21 Paryžiuje metu
 - turi įsigalioti ir būti pradėtas vykdyti ne vėliau nei nuo 2020 m.
2. Veiksmų planas kaip sumažinti ŠESD išmetimų įsipareigojimų trūkumą iki 2020 m.

Finansiniai mechanizmai

- Žaliojo klimato fondas (*Green Climate Fund*)
 - projektai, programos, politika
 - KK švelninimas ir prisitaikymas
- Žalos ir praradimo kompensavimo mechanizmas (*Loss-and-damage*)
- Pasaulio aplinkos fondas (*Global Environment Facility*)

Situacija 2014 m. pradžioje

- 2013 m. lapkričio mėn.

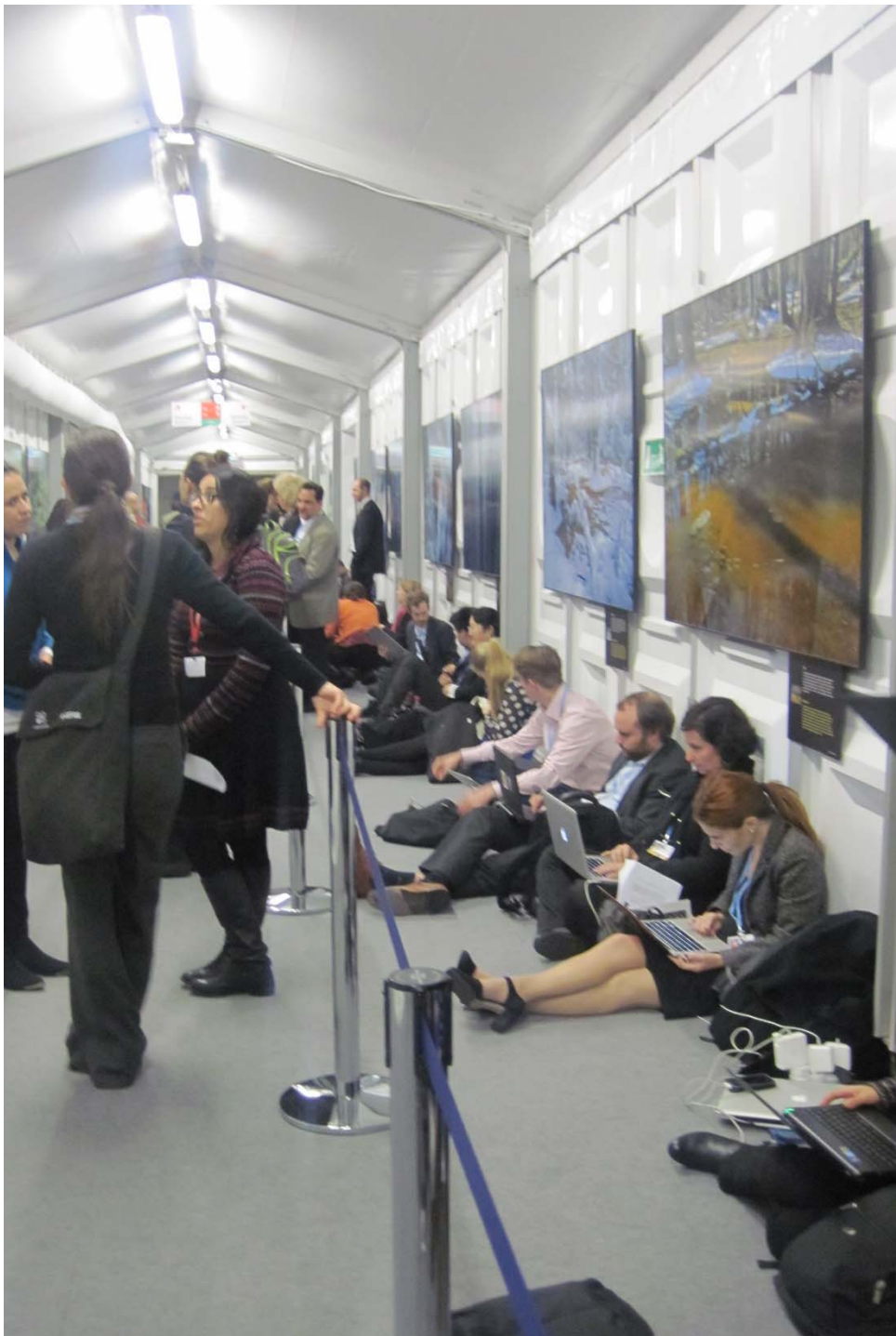

COP 19 susitarimas: ambicingesni tikslai

- Iki 2015 metų turi būti peržiūrėti ŠESD mažinimo tikslai
- Išsivysčiusios
 - 2013-2020 m. 12-18 % (lyginant su 1990)
 - Siekis po 2020 m. – 25-40 % ir daugiau?
- Besivystančios
 - Po 2020 m.: išsikelti tikslai 12 %, reikia 15-30 %
- *Nesutarimai tarp labiau išsivysčiusių ir mažiau išsivysčiusių šalių dėl KK priemonių finansavimo ir KK švelninimo tikslų*

Finansavimas

- Ilgalaikė finansavimo programa
 - Pakeitė Greito starto programą (30 mlr. USD finansavimo mechanizmams besivystančiose šalyse 2010-2012 m.)
 - Iki 2020 m. pritraukti 100 mlrd. USD KK
- Išsivysčiusios šalys kalba apie konkrečius skaičius ir finansavimo patvirtinimą po 2013
 - Tačiau daugelis patiria sunkumų dėl ekonominės krizės
- Išsivysčiusios šalys reikalauja efektyvaus ir skaidraus pinigų valdymo
- Priekaištas – „greito starto programa“ nebuvo pilnai finansuota
- Suteikto finansavimo vertinimo metodikos skirtumai

COP 19 – galėjo būti ir daugiau...

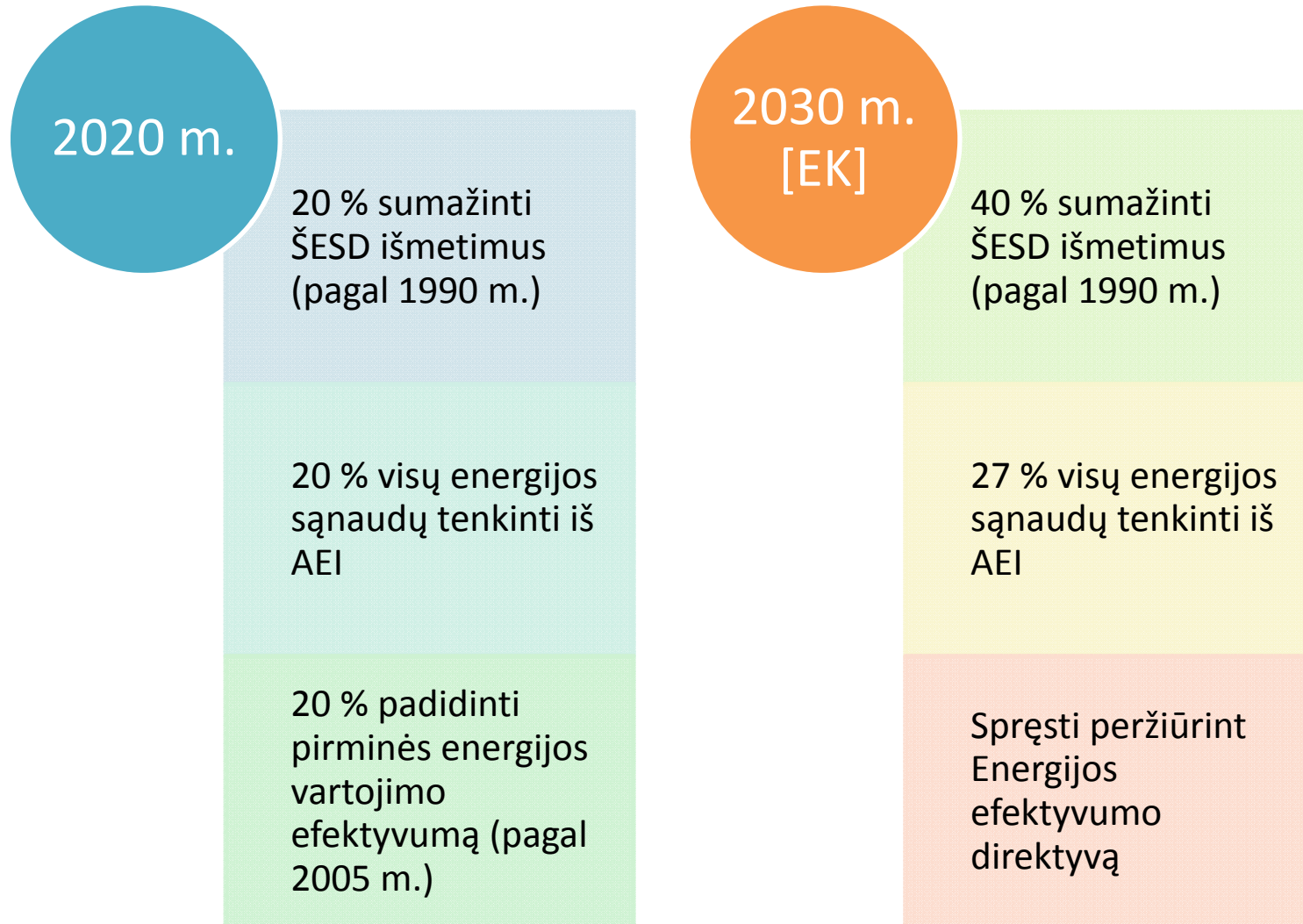
- Šalys pateiks nacionalinius tikslus iki 2015 I ketv.
 - Tačiau kokių formatu? kokiam laikotarpiui? Ar visos šalys?
- Žalos ir praradimų kompensavimo mechanizmas įsteigtas
 - Tačiau turės būti tobulinamas
- Žaliasis klimato fondas
 - Nėra įsipareigojimų dėl įnašų

Pasaulinio susitarimo link: UNFCCC procesas

- 2014 m. kovo 10-14 d. Bona, Vokietija
ADP susitikimas
- 2014 m. birželio 4-15 d. Bona, Vokietija
Bonos klimato kaitos konferencija
- 2014 m. rugsėjo 24 d. Niujorkas, JAV
Ban Ki-moono klimato kaitos suvažiavimas
- 2014 m. gruodžio 1-12 d. Lima, Peru
COP20
- 2015 m. I-as ketvirtis
Šalys turi pateikti savo ketinimus dėl ŠESD mažinimo (**ADP**)
- COP21. 2015 m. lapkričio 30 d. - gruodžio 11 d. Paryžius,
Prancūzija
COP21. Tikslas – pasiekti pasaulinį susitarimą

ES klimato ir energetikos politikos tikslai

Debatų klausimai

- ŠESD tikslo ambicija – ar 40 % yra pakankamai?
 - ES ilgalaikis tikslas: 80-95 % ŠESD likvidavimas iki 2050 m.
 - NVO už 55 % 2030 m., atsižvelgiant į CO2 biudžetą
- AEI tikslas
 - Lankstumas ar strateginė kryptis
 - Tikslo privalomumas nacionaliniu lygiu
 - Tikslo ambicija: 24 % 2030 m. pasiektume be politinių priemonių

NVO reakcija į EK poziciją:

neambicinga!

prasilenkianti su mokslu

blogiau nei rusiška ruletė

HAVE PRESIDENT BARROSO'S CLIMATE PRIORITIES CHANGED?

"AND THIS IS THE MOST IMPORTANT ISSUE...

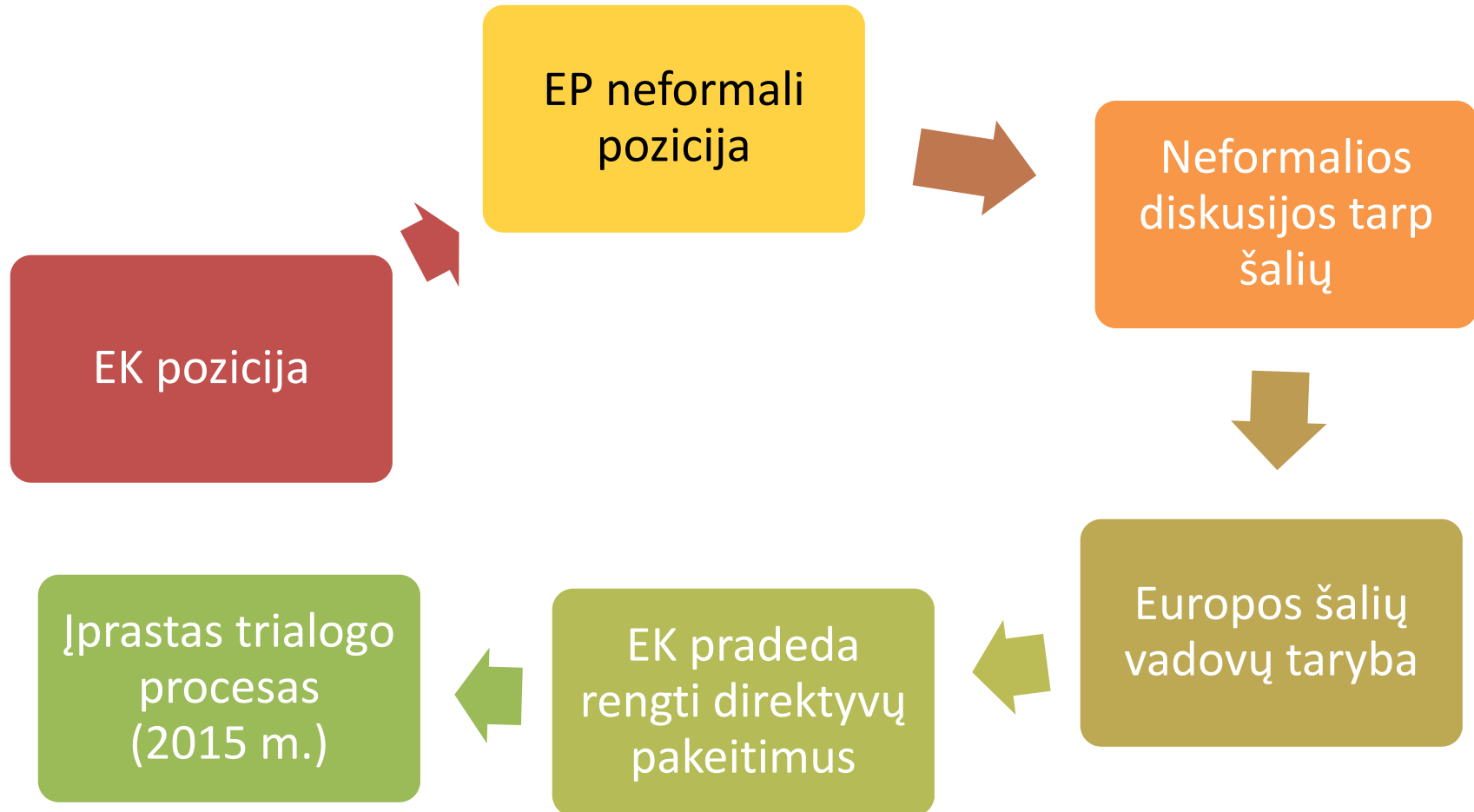
...TO HAVE **BINDING TARGETS** FROM THE DEVELOPED COUNTRIES, **BINDING TARGETS**. WITHOUT **BINDING TARGETS** WE WILL NOT CONVINCE THE DEVELOPING COUNTRIES, THE BIG EMERGING DEVELOPING COUNTRIES, ALSO TO GIVE THEIR CONTRIBUTION TO THIS GLOBAL RESPONSE."

José Manuel Barroso, President of the European Commission. Commenting on the international climate negotiations, July 2009.

PHOTO CREDIT: EUROPEAN PARLIAMENT

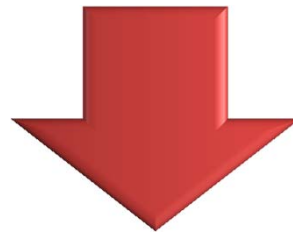

ES 2030 tikslų priėmimo procesas

Kada ES galėtų pasitvirtinti gairės dėl ES 2030 politikos tikslų?

- 2014 m. kovo 21-22 d. Europos Taryba
- 2014 m. birželio 26-27 d. Europos Taryba
- 2014 m. rugsėjo mėn. Europos Taryba

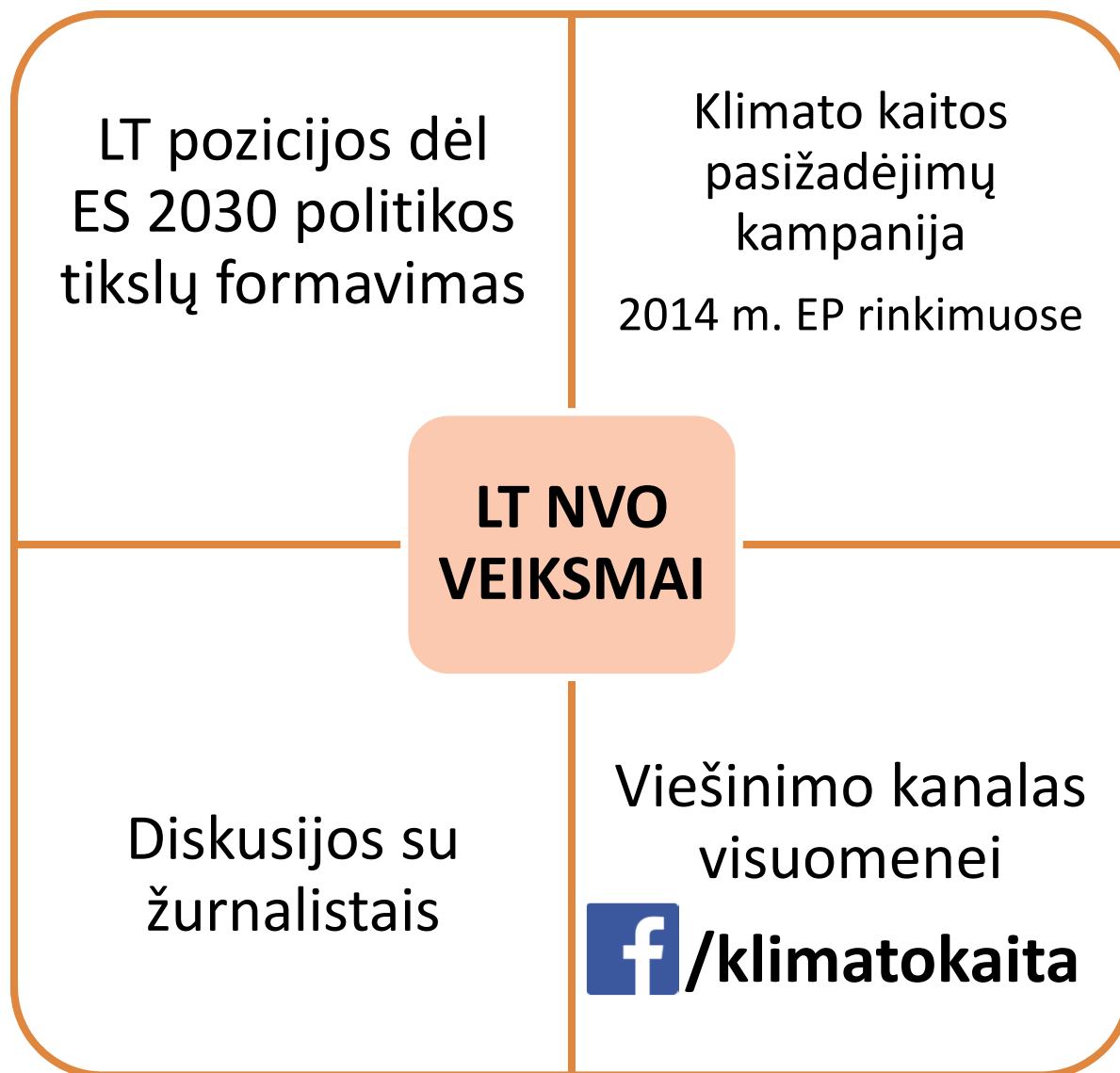

2014 m. rugsėjo 24 d. Ban Ki-moono
Pasaulio lyderių Klimato kaitos suvažiavimas,

Įvykiai Lietuvoje

- **2014 02 06** LR aplinkos ministerijos konferencija „Klimato kaitos keliamos grėsmės ir LR institucijų vaidmuo formuojant ir įgyvendinant klimato kaitos valdymo politiką“.
- **LT2030. 2014 m. vasaris-birželis.** nacionalinės pozicijos dėl ES 2030 politikos tikslų derinimas su vidaus suinteresuotomis pusėmis bei ES šalimis narėmis.
- **2014 sausis-birželis** Nacionalinės klimato kaitos valdymo politikos strategijos tarpinstitucinio [veikly plano](#) 2014-2017 m. peržiūra

NVO veiksmi

Projektas

“Aplinkosaugos NVO gebėjimų stiprinimas, formuojant Klimato kaitos politiką”, kurį remia

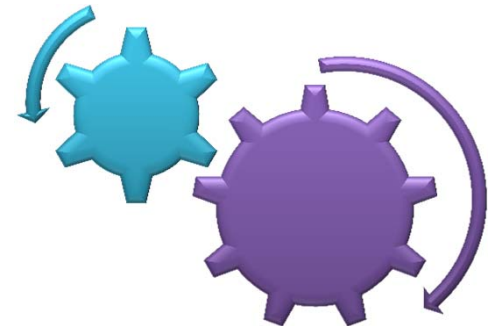
**Europos
Ekonominės
Erdvės
finansinio
mechanizmo
NVO Programa**

Svarbios datos

- **2014 m. vasario 18 d.** Diskusija su žurnalistais ES 2030 politikos debatų tema
- **2014 m. kovo mėn.** Klimato kaitos pasižadėjimų kampanijos pristatymas
- **2014 m. balandžio 15-30 d.** TKKK 2-osios ir 3-iosios darbo grupių ataskaitų pristatymas
- **2014. gegužės 12-15 d.** Klimato kaitos pasižadėjimų kampanijos baigiamasis renginys

Kuo svarbūs 2014-ieji sprendžiant klimato kaitos iššūki?

- Priimami sprendimai nulems 2015 m. pasaulinio KK susitarimo sėkmę
- Mokslininkai įrodė, kad ilgiau delsti negalime – vis sparčiau tirpsta CO₂ biudžeto likutis!

Ačiū už dėmesį

Gintare.Jonusauskaite@bef.lt
8 643 23131

Inga Ringailaitė
inga@dvi.lt ; 8 686 60050